

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI BYLICE

w gminie Grzegorzew

Dokument sporządzony przez przedstawicieli Grupy odnowy wsi:

**Dorotę Kubiak, Wioletę Stegenta, Iwonę Łopacińską,
Justynę Łopacińską, Dominikę Kubiak,
Łukasza Łopacińskiego, Jakuba Stegentę**

z udziałem moderatorów:

Marii Nowak i Magdaleny Fabiniak

Sierpień 2019

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
2. KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI	4
3. ANALIZA ZASOBÓW	9
4. ANALIZA SWOT	14
5. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO WSI	15
6. WIZJA WSI	17
7. PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ODNOWY WSI	18
8. PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI na OKRES sierpień 2019 – sierpień 2021	200

*„Połączenie sił to początek,
pozostanie razem to postęp,
wspólna praca to sukces”*

Henry Ford

1. WPROWADZENIE

Sołecka Strategia Rozwoju jest efektem pracy mieszkańców Sołectwa Bylice, biorących udział w warsztatach realizowanych w ramach regionalnego programu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego: „Wielkopolska Odnowa Wsi 2013-2020”. W ramach programu wspierane są oddolne inicjatywy sołeckie zarówno w zakresie poprawy infrastruktury społecznej, ale także poprawy szeroko rozumianej jakości życia.

Odnowa wsi nie jest możliwa bez zaangażowania mieszkańców, dobrej współpracy sołectwa z gminą i organizacjami pozarządowymi działającymi na jego terenie, odpowiedzialności społeczności lokalnej za wspólnotę oraz solidarnej pracy na rzecz sołectwa. Niezwykle istotna w procesie odnowy wsi jest także umiejętność zidentyfikowania i wykorzystania czynników rozwoju lokalnego, zarówno zasobów ludzkich, przyrodniczych, kulturowych, surowcowych i majątkowych, jak też czynników wyróżniających. Temu służy właśnie proces partycypacyjnego budowania strategii sołeckiej, która ma wyznaczyć metody postępowania zmierzające do poprawy warunków życia mieszkańców, ochrony dziedzictwa kulturowego wsi i zachowania jej tożsamości. Strategia jest drogą do wytyczonego celu, stanu jaki zamierza osiągnąć sołectwo w określonej perspektywie czasowej. Jej celem jest skoordynowanie działań, właściwe ich zaplanowanie i wykorzystanie potencjału rozwojowego sołectwa, jego specyfiki i niepowtarzalnych walorów, przy jednoczesnym zachowaniu tożsamości i wartości związanych z życiem na wsi.

W procesie pracy nad strategią zrealizowane zostały następujące zadania:

- przeprowadzono wizję lokalną celem poznania zasobów sołectwa i zapoznania z grupą odnowy wsi;
- dokonano analizy zasobów i ustalono cechy wyróżniające;
- przeprowadzono analizę SWOT sołectwa i analizę potencjału rozwojowego;
- sformułowano wizję hasłową i opisową wsi oraz opracowano listę kluczowych zadań do realizacji w horyzoncie: krótkoterminowym oraz długoterminowym.

2. KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI

wraz ze sprawozdaniem z wizji w terenie

Gmina: Grzegorzew

Sołectwo: Bylice

Liczba mieszkańców: 295

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
	brak działań		istnieje tylko rada sołecka		brak planowania działań w wymiarze całej wsi	
	działania fragment. lub dotyczące wąskiej grupy		rozproszone działanie organizacji			
A Inicjalna	działania spontaniczne		zawiązana grupa odnowy wsi	X	opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi	
	porządkowanie wsi					
	projekty startowe (z programu krótkoterminowego)	X	podejmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi	X	planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	X
	przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć	X				

B Początkowa	różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb		liczna grupa odnowy wsi (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)	systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	
			zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi	wykorzystywanie gminnych instrumentów wsparcia	X
	pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji	X	skoordynowane działanie organizacji obecnych we wsi	proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	
C Zaawansowana	projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi		„koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi	projektowanie działań (projekty)	X
				pozyskiwanie środków zewnętrznych	X
	projekty wyróżniające wieś, kształtuje się centrum wiejskie		liczne stowarzyszenie odnowy wsi	systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu i programu odnowy wsi)	
	powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne		animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców	rozwinięta komunikacja wewnętrzna	
				promocja wsi	
powszechna odnowa prywatnych posesji					

D Całościowa	lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)		stowarzyszenie odnowy wsi instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej)		kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
	ukształtowane „centrum wiejskie”		rozwój wsi oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń		powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
	świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)			rozwinięta promocja oraz komunikacja z otoczeniem		
	projekty kreujące „wieś tematyczną”			instrumenty wsparcia działań prywatnych		
	dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi					

Wstaw X gdy spełnia warunek

Sprawozdanie z wizji w terenie

Wizję lokalną przeprowadzono w sołectwie Bylice w dniu: 19.08.2019r.

Uczestnicy: – sołtys Bylic Pani Dorota Kubiak

Bylice to wieś położona w województwie wielkopolskim, w powiecie kolskim, w gminie Grzegorzew. Usytuowana jest w północno - wschodniej części gminy, w kierunku północnym od drogi krajowej nr 92. Teren jest nizinny, do sołectwa przylega duży kompleks leśny, jest to głównie las mieszany z przewagą sosny.

Bylice to wieś królewska należąca do starostwa kolskiego, pod koniec XVI wieku leżała w powiecie konińskim województwa kaliskiego. Wieś posiada zabudowę zwartą, w większości usytuowana jest wzdłuż jednej drogi powiatowej. Na kilku posesjach zainstalowane są panele fotowoltaiczne. Brak ujednoliconego stylu architektonicznego, ale dostrzegalna jest dbałość o otoczenie posesji – kwiaty, krzewy, zadbane przydomowe ogródki.

Na terenie sołectwa znajduje się odnawiana obecnie kapliczka oraz druga kapliczka z obrazem Matki Boskiej.

Na infrastrukturę publiczną sołectwa składa się: budynek OSP, w którym znajduje się sala z zapleczem oraz garaż. Na placu przy świetlicy znajduje się plac zabaw. W ostatnim roku dokupiono również sporą działkę przylegającą do budynku, która może zostać zagospodarowana na cele sportowe i rekreacyjne. We wsi aktywnie działa Ochotnicza Straż Pożarna oraz Koło Gospodyń Wiejskich. Organizacje te współpracują ze sobą podczas organizacji imprez okolicznościowych.

Z przeprowadzonej wizji w terenie sporządzono dokumentację fotograficzną.

Data: 19.08.2019

Sporządziły: Maria Nowak i Magdalena Fabiniak

Zdjęcia

3. ANALIZA ZASOBÓW

Celem analizy zasobów jest określenie posiadanych zasobów zarówno ludzkich, przyrodniczych, kulturowych, surowcowych i majątkowych, jak też czynników wyróżniających, które można obecnie, bądź w przyszłości wykorzystać w realizacji przedsięwzięć zmierzających do odnowy wsi.

ANALIZA ZASOBÓW – część I					
RODZAJ ZASOBU*		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
PRZYRODNICZY	walory krajobrazu, rzeźby terenu	Teren nizinny, lasy mieszane		X	
	stan środowiska	Dobry - czyste powietrze		X	
	walory klimatu	Klimat umiarkowany	X		
	walory szaty roślinnej	Pola uprawne, roślinność łąkowa		X	
	cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Sąsiedztwo kompleksu leśnego		X	
	świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Lisy, dziki, przepiórki, sarny	X		
	wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Stawy	X		
	wody podziemne				
	gleby	Zróznicowane	X		
	kopaliny				
	walory geotechniczne				
KULTUROWY	walory architektury	Dwie kapliczki		X	
	walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Świetlica wiejska w budynku OSP, duży przylegający teren		X	

	walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Czyste, nowoczesne posesje, zabudowa w większości zwarta, typowo wiejska		X	
	zabytki i pamiątki historyczne	Kapliczka		X	
	osobliwości kulturowe				
	miejsca, osoby i przedmioty kultu	Kapliczki przydrożne		X	
	święta, odpusty, pielgrzymki	Odpust parafialny Św. Izydora – patrona rolników	X		
	tradycje, obrzędy, gwara	Kolędniczy, dożynki		X	
	legendy, podania i fakty historyczne	Legenda o dwóch białych damach, krążących po zamkowych murach oraz legenda o podziemnym przejściu do zamku w Kole			X
	przekazy literackie				
	ważne postacie i przekazy historyczne				
	specyficzne nazwy	Byliczki, Posada	X		
	specyficzne potrawy				
	dawne zawody	Kowalstwo	X		
	zespoły artystyczne, twórcy	Rękodzieło		X	

ANALIZA ZASOBÓW – część II

	RODZAJ ZASOBU	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
OBIEKTY I TERENY	działki pod zabudowę mieszkaniową	Prywatne	X		
	działki pod domy letniskowe				
	działki pod zakłady usługowe i przemysł				
	pustostany mieszkaniowe	Jeden pustostan			

	pustostany przemysłowe				
	tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)				
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	placze publicznych spotkań, festynów	Plac przy remizie OSP		X	
	sale spotkań, świetlice, kluby	Remiza OSP		X	
	miejsca uprawiania sportu			X	
	miejsca rekreacji	Plac przy remizie		X	
	ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne				
	szkoły				
	przedszkola				
	biblioteki				
	placówki opieki społecznej				
	placówki służby zdrowia				
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	wodociąg, kanalizacja	Sołectwo w 100% zwodociagowanie	X		
	drogi (nawierzchnia, oznakowanie, oświetlenie)	Drogi asfaltowe w złym stanie technicznym (częściowo nowa nawierzchnia), oznakowane	X		
	chodniki, parkingi	Niewielki parking przy sklepie			
	sieć telefoniczna i dostępność Internetu	Sieć telefoniczna i internetowa w 100% jest dostępna. Mieszkańcy korzystają z telefonii komórkowej	X		
	telefonii komórkowej	Ogólniedostępna	X		
	Internet szerokopasmowy				
	transport publiczny: a) kolej (przystanki) b) autobus (przystanki)	a) b) 1 przystanek autobusowy			X
	inne	Bliska lokalizacja węzła kolejowego, hodowla ślimaków			X

ANALIZA ZASOBÓW – część III

RODZAJ ZASOBU	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE

GOSPODARKA, ROLNICTWO	miejsca pracy (gdzie, ile?)	Gospodarstwa rolne, sklep spożywczy	X		
	znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	P.W. WO-WO Lewandowski Wojciech		X	
	gastronomia	KGW gotuje grochówkę na imprezy okolicznościowe		X	
	miejsca noclegowe				
	gospodarstwa rolne	Wiele gospodarstw rolnych		X	
	uprawy hodowle	Bydło mleczne i opasowe, hodowla ślimaków		X	
	możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne				
	zasoby odnawialnych energii	Instalacje solarne na 2 budynkach mieszkalnych		X	
ŚRODKI FINANSOWE I POZYSKIWANIE FUNDUSZY	środki udostępniane przez gminę i/lub powiat	Fundusz Soleccki		X	
	środki wypracowywane	Praca społeczna mieszkańców, środki wypracowane podczas imprez okolicznościowych		X	
MIESZKANCY (KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI)	autorytety i znane postacie we wsi	100-letnia mieszkanka wsi		X	
	krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				
	osoby o specyficznej lub ważnej wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	Studentki (rękodzielniczki) i studenci			X

	przedsiębiorcy, sponsorzy	P.W. WO-WO Lewandowski Wojciech, Wojciech i Gabriela Górcy		X	
	osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościami informatycznych	Internet ogólnodostępny, 2 mieszkańców z umiejętnościami informatycznymi		X	
	pracownicy nauki				
	związki i stowarzyszenia	OSP Bylice, KGW		X	
	kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	Współpraca z Przeglądem Kolskim		X	
	współpraca zagraniczna i krajowa				
INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI	publikatory, lokalna prasa	Przegląd Kolski, Gazeta Sołecka		X	
	książki, przewodniki				
	strony www	Fanpage KGW i OSP		X	

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś).
Opracowanie: Ryszard Wilczyński

3. ANALIZA SWOT

<p>SILNE STRONY (atuty wewnętrzne)</p>	<p>SŁABE STRONY (słabości wewnętrzne)</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywne KGW. 2. Ochotnicza Straż Pożarna. 3. Współpraca mieszkańców. 4. Remiza, z której korzysta KGW, OSP i MDP. 5. Mieszkańcy dbający o wizerunek wsi. 6. Zwiększająca się aktywność w zakresie kultywowania tradycji. 7. Prowadzenie funpage KGW i OSP. 8. Zakład produkcyjny zapewniający miejsca pracy. 9. Dochody OSP z wdzierżawienia lokalu na sklep. 10. Plac zabaw jako miejsce spotkań i integracji. 11. Działka z możliwością zagospodarowania na cele sportowe i rekreacyjne. 12. Zbudowane relacje z mediami. 13. Organizowanie imprez okolicznościowych. 14. Organizowanie akcji charytatywnych. 15. Czynny udział w zawodach strażackich i festynie "Witaj lato". 16. Przejęcie inicjatywy przez młodych mieszkańców. 17. Wykształcone młode pokolenie mieszkańców. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewystarczająca ilość środków finansowych. 2. Zły stan techniczny drogi powiatowej. 3. Słabe poczucie bezpieczeństwa mieszkańców ze względu na brak chodnika i ścieżki rowerowej. 4. Niezabezpieczony ogrodzeniem teren za remizą. 5. Niedokończone zagospodarowanie placu przed remizą. 6. Niewystarczająca oferta spędzania czasu dla osób starszych. 7. Niewystarczająca infrastruktura rekreacyjna. 8. Niewystarczające wyposażenie straży pożarnej w sprzęt ratowniczo-gaśniczy. 9. Niewystarczająco wyposażona kuchnia i zaplecze sanitarno-gospodarcze. 10. Brak boiska i urządzeń do uprawiania sportu.

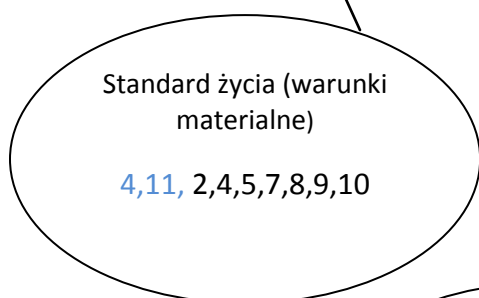
<p>SZANSE (okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)</p>	<p>ZAGROŻENIA (zagrożenia płynące z otoczenia)</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwe do wykorzystania fundusze unijne. 2. Trend aby mieszkać na wsi. 3. "Moda" na zdrową żywność. 4. LGD "Solna Dolina" - aktywizacja mieszkańców. 5. Dostępne programy samorządowe: gminne, powiatowe i wojewódzkie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zagrożenie likwidacji funduszu sołeckiego w gminie. 2. Migracja młodych osób do miast i za granicę. 3. Niestabilność przepisów prawa. 4. Starzenie się społeczeństwa. 5. Zanikanie tradycji i zaprzestanie kultywowania zwyczajów ludowych.

5. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO WSI

silne strony	szanse
słabe strony	zagrożenia

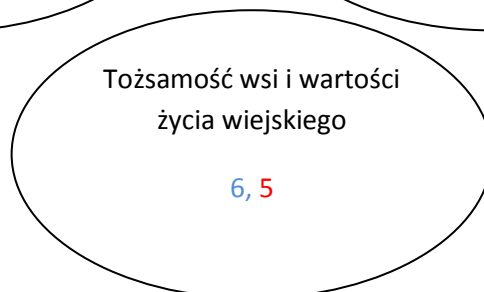
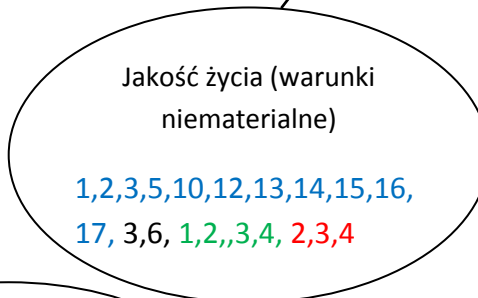
2	0
7	0

(-/=)

11	4
2	3

(+/+)

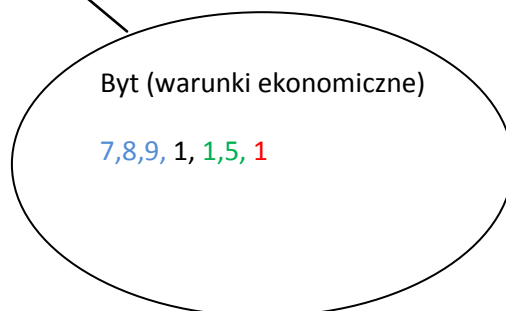

1	0
0	1

(+/-)

3	2
1	1

(+/+)

Standard życia: Obszar na minus. Silne strony tylko 2 bez wykazanych szans w zestawieniu ze słabymi stronami 7 i nie wykazanymi zagrożeniami wypadają w stosunku 2/7. Niekorzystnie kształtuje się obszar wewnętrzny – stosunek 2/7. W sołectwie zapewniona jest podstawowa infrastruktura techniczna i społeczna. Problemem jest zły stan techniczny drogi powiatowej oraz brak miejsca rekreacyjno - sportowego.

Jakość życia: Obszar kształtuje się pozytywnie. Obszar wewnętrzny pozostaje w stosunku 11/2, a zewnętrzny 4/3. Silne strony wraz z szansami w zestawieniu ze słabymi stronami i zagrożeniami pozostają w stosunku 13/5. Najsłabszą stroną obszaru jest słabe poczucie bezpieczeństwa mieszkańców ze względu na brak chodnika i ścieżki rowerowej oraz niewystarczająca oferta spędzania czasu dla osób starszych. Szansą na poprawę jakości życia mieszkańców jest trend aby mieszkać na wsi, Moda na zdrową żywność oraz aktywizacja mieszkańców dzięki współpracy z LGD „Solna Dolina”, niwelująca zagrożenia związane ze starzeniem się społeczeństwa i migracją młodych ludzi do miast i za granicę.

Tożsamość wsi, wartości życia wiejskiego: Obszar mało poruszany w analizie SWOT. Czynniki wewnętrzne kształtują się w stosunku 1/0, obszar zewnętrzny w stosunku - 0/1. Stosunek silnych stron wraz z szansami w zestawieniu ze słabymi stronami i zagrożeniami, kształtuje się - 1/1. Zwiększa się aktywność mieszkańców w zakresie kultywowania tradycji, przy jednoczesnej obawie o globalne zanikanie tradycji i zaprzestanie kultywowania zwyczajów ludowych.

Byt: Czynniki wewnętrzne na plus – stosunek 3/1, czynniki zewnętrzne również na plus – stosunek 2/1. Silne strony wraz z szansami w zestawieniu ze słabymi stronami i zagrożeniami pozostają w stosunku 5/2.

Silną stroną sołectwa jest zakład produkcyjny zapewniający miejsca pracy oraz dochody OSP z a wydzierżawiony lokal, a szansą są fundusze unijne i programy samorządowe. Natomiast słabą stroną jest niedobór środków finansowych i zagrożeniem, że gmina zlikwiduje fundusz sołecki.

6. WIZJA WSI

„Bylice – wieś przyszłościowa i wyjątkowa”

Bylice to wieś dostępna dla wszystkich, gdzie każdy mieszkaniec znajduje dla siebie coś interesującego. Czujemy się w swojej miejscowości bezpiecznie i pewnie. Jesteśmy pełni pomysłów i otwarci na nowe wyzwania. Wśród okolicznych wsi słyniemy z międzysąsiedzkiej pomocy i współpracy.

Czas spędzamy tutaj w sposób ciekawy i aktywny. Dzięki dobrze rozwiniętej infrastrukturze publicznej mamy się gdzie spotkać, uprawiać sport i relaksować się w wolnych chwilach, co przyczynia się do coraz większej integracji mieszkańców.

W nowo powstałych firmach usługowych i zakładach produkcyjnych wielu mieszkańców znalazło zatrudnienie bez konieczności dalekich dojazdów do pracy.

7. PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ODNOWY WSI

Wizja wsi: **Bylice - wieś przyszłościowa i wyjątkowa.**

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju
1. CELE Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi?	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
	ZASOBY których użyjemy ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY Słabe strony jakie wyeliminujemy Zagrożenia jakich unikniemy	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1. Kulturowanie tradycji wiejskich	- aktywne KGW - Ochotnicza Straż Pożarna - współpraca mieszkańców - remiza OSP - mieszkańcy dbający o wizerunek wsi - zwiększająca się aktywność w zakresie kulturowania tradycji	- niewystarczająca ilość środków finansowych - niewystarczająca oferta spędzania czasu dla osób starszych - niewystarczająco wyposażona kuchnia i zaplecze sanitarno-gospod.	1. Organizacja warsztatów rękodziela. 2. Organizacja warsztatów z przygotowania tradycyjnych potraw. 3. Rekonstrukcja kapliczki przydrożnej.
B. STANDARD ŻYCIA			
1. Rozbudowa infrastruktury wiejskiej	- aktywne KGW - Ochotnicza Straż Pożarna - współpraca mieszkańców - mieszkańcy dbający o wizerunek wsi - dochody OSP z wydzierżawienia lokalu na sklep - działka z możliwością zagospodarowania na cele sportowe i rekreacyjne	- niewystarczająca ilość środków fin. - zły stan techniczny drogi powiat - słabe poczucie bezpieczeństwa mieszkańców ze względu na brak chodnika i ścieżki rowerowej - brak ogrodz. terenu za remizą - niedokończone zagospodarowanie placu przed remizą - niewystarczająca infrastruktura rekreacyjna - brak boiska i urządzeń sportowych	1. Dokończenie zagospodarowania placu przed remizą. 2. Zagospodarowanie placu za remizą - amfiteatr, wiata, ławki, trawnik, ogrodzenie. 3. Remont drogi asfaltowej. 4. Budowa ścieżki pieszo-rowerowej. 5. Budowa siłowni zewnętrznej. 6. Budowa boiska wielofunkcyjnego. 7. Dopuszczenie kuchni i zaplecza sanitarno-gosp. w remizie.

C. JAKOŚĆ ŻYCIA

<p>1. Zwiększenie integracji mieszkańców.</p> <p>2. Promocja aktywnego trybu życia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - remiza OSP - aktywne KGW - Ochotnicza Straż Pożarna - współpraca mieszkańców - mieszkańcy dbający o wizerunek wsi - dochody OSP z wydzierżawienia lokalu na sklep - działka z możliwością zagospodarowania na cele sportowe i rekreacyjne - organizowanie imprez okolicznościowych - przejęcie inicjatywy przez młodych mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca ilość środków finansowych - niewystarczająca oferta spędzania czasu dla osób starszych - niewystarczająco wyposażona kuchnia i zaplecze sanitarno-gospod. - niewystarczająca infrastruktura rekreacyjna - brak boiska i urządzeń do uprawiania sportu 	<p>1.1. Organizacja Dnia Dziecka.</p> <p>1.2. Organizacja Andrzejek.</p> <p>1.3. Organizacja Dnia Kobiet</p> <p>1.4. Organizacja balu walentynkowego.</p> <p>1.5. Organizacja "majówek".</p> <p>1.6. Organizacja cyklicznych , tematycznych spotkań mieszkańców.</p> <p>2.1. Organizacja turniejów sportowych.</p> <p>2.2. Organizacja wspólnych ćwiczeń na siłowni zewnętrznej.</p>
---	---	--	--

D. BYT

<p>1. Promocja miejscowości.</p> <p>2. Zwiększenie przedsiębiorczości mieszkańców.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - aktywne KGW - Ochotnicza Straż Pożarna - współpraca mieszkańców - mieszkańcy dbający o wizerunek wsi - dochody OSP z wydzierżawienia lokalu na sklep - działka z możliwością zagospodarowania na cele sportowe i rekreacyjne - remiza OSP 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca ilość środków finansowych - niewystarczająca oferta spędzania czasu dla osób starszych - niewystarczająco wyposażona kuchnia i zaplecze sanitarno-gospod. 	<p>1.1. Wykonanie tablic tematycznych w miejscowości.</p> <p>1.2. Wydanie publikacji na temat wsi.</p> <p>2.1. Warsztaty z zakresu pozyskiwania środków unijnych.</p> <p>2.2. Szkolenie z zakresu zakładania i rozliczania działalności gospodarczej, BHP.</p> <p>2.3. Szkolenie z zakresu wykorzystania odnawialnych źródeł energii.</p>
--	---	--	---

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI na OKRES sierpień 2019 - sierpień 2021

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Spotkania wiejskie	Organizacja cyklicznych comiesięcznych spotkań mieszkańców	Tak	Tak	12	4
Na czy nam najbardziej zależy?	Rozbudowie infrastr. rekreacyjno-sportow.	Zagospodarowanie terenu przy remizie OSP	Nie	Nie	30	1
Co nam najbardziej przeszkadza?	Zły stan infrastruktury drogowej	Wykonanie nowej nawierzchni asfaltowej i chodnika na drodze powiatowej	Nie	Nie	24	2
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Integracja mieszkańców	Organizacja warsztatów rękodziela	Tak	Nie	18	3
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Organizacja imprez okolicznościowych	Organizacja balu andrzejkowego	Tak	Tak	6	5
Na realizację jakiego projektu planujemy pozyskać środki zewnętrzne? Z jakich źródeł? (Maksymalnie 3 propozycje uszeregowane według ważności)		1. Zagospodarowanie terenu przy remizie OSP - UMWW/PROW 2. Wykonanie nowej nawierzchni asfaltowej i chodnika na drodze powiatowej - PROW/Starostwo 3. Organizacja warsztatów rękodziela - UMWW				

**Podpisy przedstawicieli Grupy Odnowy Wsi
uczestniczących w przygotowaniu dokumentu:**

**Dorota Kubiak, Wioletta Stegenta, Iwona Łopacińska,
Justyna Łopacińska, Dominika Kubiak,
Łukasz Łopaciński, Jakub Stegenta**

Podpisy moderatorów odnowy wsi:

**Maria Nowak
Magdalena Fabiniak**

Załączniki:

- 1. Listy obecności na warsztatach sołeckich**
- 2. Oświadczenia w sprawie zgody na wykorzystanie wizerunku uczestników warsztatów**
- 3. Dokumentacja zdjęciowa z przeprowadzonej wizji terenowej oraz warsztatów sołeckich (płyta CD lub inny równoważny nośnik elektroniczny).**